

GÜBRE SEKTÖR RAPORU

Ocak – Ekim 2021

Sedef SANCI

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	0
1.ÖZET	1
2.GÜBRE MAL GRUBU GTİP'LERİ	2
3.GÜBRE MAL GRUBU EKİM 2021 İHRACATI	3
4. GÜBRE MAL GRUBU İHRACATI EKİM 2020-2021 KARŞILAŞTIRMALARI	5
5.GÜBRE MAL GRUBU İHRACATI OCAK–EKİM 2020–2021 KARŞILAŞTIRMASI	8
6.GÜBRE MAL GRUBUNDA EKİM 2021 DÖNEMİNDE EN ÇOK İHRACAT YAPILAN İLK 5 ÜLKENİN İTHALATINDA TÜRKİYE'NİN PAYI	11
KAYNAKÇA	12

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 :Gübre Mal Grubu GTİP'leri	2
Tablo 2: GTİP Bazlı Gübre Ekim 2021 İhracatı (ABD \$)	3
Tablo 3: Ülkelere Göre Gübre Mal Grubu Ekim 2021 İhracatı (\$)	4
Tablo 4: GTİP Numarasına Göre Gübre Mal Grubu Ekim 2020- 2021 İhracat Karşılaştırması (\$)	5
Tablo 5: Ülkelere Göre Gübre Mal Grubu Ekim 2020- 2021 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)	7
Tablo 6: GTİP Numarasına Göre Gübre Mal Gr. Ocak-Ekim 2020-2021 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)	8
Tablo 7: Ülkelere Göre Gübre Mal Grubu Ocak-Ekim 2020 – 2021 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)	9
Tablo 8: Gübre Mal Grubunda Ekim 2021 Döneminde En Çok İhracat Yapılan İlk 5 Ülkenin İthalatında Türkiye'nin Payı	11

1.Özet

Gübre İKMİB-İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği iştigal sahasında yer alan mal grubudur.

İlgili G.T.İ.P.'ler genel olarak 3101-3105 arasında yer alan hayvansal, bitkisel, kimyasal gübreler gibi ürünleri kapsamakta ayrıca 281410 G.T.İ.P. kodu altında yer alan saf amonyağı da içermektedir.

Bu sebeple rapor kapsamında sunulan verilen Tablo-1'de yer alan G.T.İ.P.'ler dikkate alınarak hazırlanmıştır. İstatistikler TİM ihracat Veri Tabanı ve Trade Map verilerine dayandırılmıştır.

Özet olarak rapor Ekim ayı itibariyle "Gübre Mal Grubu" ihracat verilerini içermekte ve genel bir değerlendirme sunmaktadır.

2.Gübre Mal Grubu GTİP'leri

Gübre mal grubu Tablo-1'de belirtilen GTİP'leri kapsamaktadır.

Tablo 1 :Gübre Mal Grubu GTİP'leri

281410000000 - Saf Amonyak
310100001000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Kimyasal İşlem Görmüş Olanlar
310100009000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Diğer
310210100000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak >%45
310210900000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak =<%45
310221000000 - Amonyum Sülfat
310229000019 - Amonyum Sülfat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları. Karışımları - Diğer
310230100000 - Amonyum Nitrat - Sulu Çözelti Halinde
310230900000 - Amonyum Nitrat - Diğer
310240100011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı =< % 28
310240100019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot =<%28
310240900011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı > % 28
310240900019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot > %28
310250000000 - Sodyum Nitrat
310260000000 - Kalsiyum Nitrat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları Ve Karışımları
310280000000 - Üre. Amonyum Nitratın Sulu / Amonyaklı Çözeltiler İçindeki Karışımları
310290001000 - Kalsiyum Siyanamid- Ağırlık İtibariyle %25 Veya Da Ha Fazla Azot İçeren
310290009000 - Azotlu Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer
310311000000 - Ağırlık İtibariyle %35 Veya Daha Fazla Difosfor Pentaoksit İçerenler
310319000000 - Diğerleri
310390000000 - Fosfatlı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer
310420100000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2O Oranı < %40
310420500000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.% 40 K2O Oranı =< %62
310420900000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2O Oranı > %62
310430001000 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı =< % 52
310430009000 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı > % 52
310490001100 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2O Oranı =< 30%
310490001900 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2O Oranı > % 30
310490009000 - Potaslı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer
310510001100 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı=<%52.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde
310510001900 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı>%52. 10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde
310510002100 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-K2O Oranı=<%30. 10kg'lık Ambalajlarda
310510002900 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-Diğerleri
310510003100 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı=<%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde
310510003900 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı >%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şek.
310510009011 - Sıvı Gübreler 10kg'ı Geçmeyen Ambalajda Olan
310510009019 - Diğer Gübreler
310520100000 - Kuru Madde Üzerinden Nitrogen Oranı Ağırlıkça %10u Geçenler
310520900000 - Azot.Fosfor Ve Potasyum.Gübreler-Kuru Anhidrit Üründen Azot Oranı=<%10
310530000000 - Diamonyum Hidrojenortofosfat(Diamonyum Fosfat)
310540000011 - Amonyum Dihidrojenortofosfat (Monoamonyum Fosfat)
310540000012 - Monoamonyum Fosfat.Diamonyum Fosfatın Karışımları
310551000000 - Diğer Kimyasal Gübreler - Nitrat Ve Fosfat İçerenler
310559000011 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı =>%10
310559000019 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı < %10
310560000000 - Potaslı Süper Fosfatlar
310590200000 - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden, İçindeki Azot Miktarı Ağırlık İtibariyle % 10'u Geçenler
310590800000 - Diğerleri

3.Gübre Mal Grubu Ekim 2021 İhracatı

Gübre mal grubu 2021 yılı Ekim ayı ihracatımıza baktığımızda toplam 107,6 milyon \$ ihracat yaptığımız görülmektedir. En yüksek ihracat %34 pay ve 36,6 milyon \$ ihracat ile 310520900000 – azot, fosfor ve potasyum, gübreler-kuru anhidrit üründen azot oranı=<%10 üzerinden yapılmıştır. Sonrasında sırasıyla 310240100011 - kalsiyum amonyum nitrat (CAN) azot miktarı =< % 28 , 310560000000 - potaslı süper fosfatlar bu ürün grupları da yapılan ihracatın %31' ine tekabül etmektedir.

Ekim ayında 310229000019 - amonyum sülfat ve amonyum nitratın çift tuzları. karışımları – diğer, 310230100000 - amonyum nitrat - sulu çözelti halinde, 310240900019 - amonyum nitratın diğer anorganik maddelerle karışımı azot > %28, 310280000000 - üre. amonyum nitratın sulu / amonyaklı çözeltiler içindeki karışımları, 310290001000 - kalsiyum siyanamid- ağırlık itibariyle %25 veya da ha fazla azot içeren, 310311000000 - ağırlık itibariyle %35 veya daha fazla difosfor pentaoksit içerenler, 310420500000 - potasyum klorür - kuru anhidrit ürün üzerinden.% 40 K2O oranı =< %62, 310430009000 - potasyum sülfat - K2O oranı > % 52, 310510002100 - magnezyum sülfat-potasyum sülfat-K2O oranı=<%30. 10kg'lık ambalajlarda, 310510002900 - magnezyum sülfat-potasyum sülfat-diğerleri, 310510003100 - kalsiyum siyanamid azot oranı=<%25.10kg'lık ambalajlarda/tablet şeklinde, 310510003900 - kalsiyum siyanamid azot oranı >%25.10kg'lık ambalajlarda/tablet şek., 310530000000 - diamonyum hidrojenortofosfat(diamonyum fosfat), 310551000000 - diğer kimyasal gübreler - nitrat ve fosfat içerenler gibi ürün gruplarında ihracatımız bulunmamaktadır.

Tablo 2: GTİP Bazlı Gübre Ekim 2021 İhracatı (ABD \$)

GTİP - GTİP Adı	İhracat (ABD \$)
Toplam:	107.609.147,64
310520900000 - Azot.Fosfor Ve Potasyum.Gübreler-Kuru Anhidrit Üründen Azot Oranı=<%10	36.613.767,55
310240100011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı =< % 28	32.051.580,57
310560000000 - Potaslı Süper Fosfatlar	10.790.916,12
310520100000 - Kuru Madde Üzerinden Nitrogen Oranı Ağırlıkça %10u Geçenler	8.150.125,20
281410000000 - Saf Amonyak	7.548.962,51
310230900000 - Amonyum Nitrat - Diğer	4.193.207,20
310559000011 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı =>%10	1.525.672,45
310590200000 - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden, İçindeki Azot Miktarı Ağırlık İtibariyle % 10'u Geçenler	1.110.802,96
310510009011 - Sıvı Gübreler 10kg'ı Geçmeyen Ambalajda Olan	1.066.830,19
310510009019 - Diğer Gübreler	763.166,47
310590800000 - Diğerleri	653.751,78
310430001000 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı =< % 52	647.941,34
310490009000 - Potaslı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	525.422,86
310100001000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Kimyasal İşlem Görmüş Olanlar	428.304,62
310540000011 - Amonyum Dihidrojenortofosfat (Monoamonyum Fosfat)	326.388,75
310559000019 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı < %10	285.113,28
310100009000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Diğer	186.101,21
310210100000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak >%45	152.282,86
310260000000 - Kalsiyum Nitrat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları Ve Karışımları	143.683,53
310510001100 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı=<%52.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	110.160,00
310240900011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı > % 28	85.000,00
310319000000 - Diğerleri	53.326,60
310221000000 - Amonyum Sülfat	51.089,07
310210900000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak =<%45	47.232,50
310540000012 - Monoamonyum Fosfat.Diamonyum Fosfatın Karışımları	33.264,00
310510001900 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı>%52. 10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	13.190,00
310240100019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot =<%28	12.768,00
310250000000 - Sodyum Nitrat	12.537,15
310390000000 - Fosfatlı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	8.223,16
310490001900 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2O Oranı > % 30	5.872,00
310490001100 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2O Oranı =< 30%	5.613,68
310420100000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2O Oranı < %40	3.809,15
310290009000 - Azotlu Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	2.896,84

GÜBRE MAL GRUBU EKİM 2021 RAPORU

310420900000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2O Oranı > %62	144,04
310229000019 - Amonyum Sülfat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları. Karışımları - Diğer	
310230100000 - Amonyum Nitrat - Sulu Çözelti Halinde	
310240900019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot > %28	
310280000000 - Üre. Amonyum Nitratın Sulu / Amonyaklı Çözeltiler İçindeki Karışımları	
310290001000 - Kalsiyum Siyanamid- Ağırlık İtibariyle %25 Veya Da Ha Fazla Azot İçeren	
310311000000 - Ağırlık İtibariyle %35 Veya Daha Fazla Difosfor Pentaoksit İçerenler	
310420500000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.% 40 K2O Oranı =< %62	
310430009000 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı > % 52	
310510002100 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-K2O Oranı=<%30. 10kg'lık Ambalajlarda	
310510002900 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-Diğerleri	
310510003100 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı=<%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	
310510003900 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı >%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şek.	
310530000000 - Diamonyum Hidrojenortofosfat(Diamonyum Fosfat)	
310551000000 - Diğer Kimyasal Gübreler - Nitrat Ve Fosfat İçerenler	

1 Kaynak :TİM ihracat Veri Tabanı

Ülkelere göre gübre mal grubu 2021 yılı Ekim ayı ihracatına baktığımızda toplamda 65 ülkeye ihracat yapıldığı görülmektedir. En çok ihracat yapılan ülkeler arasında Gana, Bulgaristan, Mozambik, Romanya ve Brezilya bulunmaktadır.

Toplam 107,6 milyon \$'lık ihracatın % 43'ü 46 milyon \$ ile Gana' ya yapılmış olup, Gana' ya Ekim ayında ihracat 310520900000 – azot, fosfor ve potasyum, gübreler-kuru anhidrit üründen azot oranı=<%10 ve 310560000000 - potaslı süper fosfatlar üzerinden yapılmıştır. Gana' dan sonra sırası ile ülkelere yapılan ihracat ise; %8' lik payla 8,6 milyon \$' lık Bulgaristan' a, %7,4' lük payla 7,9 milyon \$'lık Mozambik' e, %6,4 'lük payla 6,9 milyon dolarlık ihracat Romanya' ya, %5,2' lik payla 5,6 milyon dolarlık ihracat da Brezilya'ya gerçekleşmiştir.

Genel olarak değerlendirildiğinde; ilk 5 ülkeye yapılan ihracat toplam ihracatın yaklaşık %70' ine aralarında Ukrayna, İtalya, İsrail, KKTC, Irak'ın yer aldığı ilk 10 ülkeye ihracat ise toplam gübre mal grubu ihracatının yaklaşık %83' üne karşılık gelmektedir.

Tablo 3: Ülkelere Göre Gübre Mal Grubu Ekim 2021 İhracatı (\$)

ÜLKE	İHRACAT(ABD\$)	ÜLKE	İHRACAT(ABD \$)
Toplam:			107.609.147,64
1 Gana	46.125.162,85	34 Rusya Federasyonu	94.411,00
2 Bulgaristan	8.567.207,36	35 Çin Halk Cumhuriyeti	93.397,80
3 Mozambik	7.950.000,00	36 Almanya	93.149,43
4 Mersin Serbest Bölge	7.496.293,99	37 Kuveyt	72.817,95
5 Romanya	6.920.275,00	38 Kosova	64.119,70
6 Brezilya	5.604.849,38	39 Belçika	55.922,83
7 Ukrayna	4.148.575,00	40 Tayland	47.374,62
8 İtalya	4.139.646,29	41 Hindistan	41.115,00
9 İsrail	2.508.402,00	42 Umman	39.250,00
10 KKTC	1.883.413,28	43 Maldiv Adaları	37.284,25
11 Irak	1.246.271,04	44 Surinam	33.700,16
12 Arnavutluk	1.039.183,59	45 Katar	29.320,00
13 İran (İslam Cum.)	997.492,69	46 Afganistan	28.958,40
14 Angola	867.383,18	47 Kanada	27.244,00
15 Yunanistan	826.587,06	48 Fransa	26.843,85
16 Mısır	778.739,62	49 Menemen Deri Sr.Blg.	23.887,00
17 Suriye	766.169,92	50 Slovenya	23.620,74
18 Birleşik Arap Emirlikleri	722.918,14	51 Libya	21.268,00
19 Cezayir	676.844,72	52 Letonya	20.210,58
20 Tunus	510.706,17	53 Pakistan	20.145,00
21 Azerbaycan-Nahçıvan	416.293,27	54 İspanya	17.383,54
22 Lübnan	347.860,26	55 Trinidad Ve Tobago	14.488,00
23 Sudan	333.300,00	56 Sırbistan	12.908,04
24 Yemen	297.152,28	57 Slovakya	12.537,15
25 Gürcistan	272.004,03	58 Kuzey Makedonya	3.343,24
26 Türkmenistan	244.408,33	59 Kırgızistan	2.764,71
27 Mauritius	201.107,74	60 Hollanda	1.706,70

GÜBRE MAL GRUBU EKİM 2021 RAPORU

28	Ürdün	155.177,09	61	Gine	918,37
29	Şili	143.212,00	62	Cad	718,50
30	Güney Kore Cumhuriyeti	140.183,11	63	Birleşik Devletler	586,00
31	Antalya Serbest Böl.	111.460,25	64	İst.Deri Serb.Bölge	370,03
32	Özbekistan	109.421,60	65	Sierra Leone	340,01
33	Fas	99.341,80			

2 Kaynak :TİM ihracat Veri Tabanı

4. Gübre Mal Grubu İhracatı Ekim 2020-2021 Karşılaştırmaları

G.T.I.P. numarasına göre Gübre Mal Grubu Ekim 2020 - 2021 ihracatını karşılaştırdığımızda 2020 yılında 26,8 milyon \$ ihracat gerçekleştirildiği, 2021 yılında gerçekleştirilen 107,6 milyon dolarlık ihracatın önceki yıla göre %301 oranda arttığı, her iki yılda da ilk 3’de 310240100011 – kalsiyum amonyum nitrat (CAN) azot miktarı=<%28 ortak olarak yer almaktadır.

2021 Ekim ayında 310240 G.T.I.P. numarasından yapılan ihracat, ilgili mal grubunda aynı yıl yapılan ihracatın yaklaşık % 30’ una tekabül etmektedir. Bununla birlikte belirgin biçimde artış gösteren ürün grupları arasında 310560000000 - potaslı süper fosfatlar, 310520900000 – azot, fosfor ve potasyum, gübreler-kuru anhidrit üründen azot oranı=<%10, 310230900000 - amonyum nitrat – diğer sayılabilir.

2020 Ekim ayında ihracatı yapılmamışken 2021 Ekim ayında ihracatını gerçekleştirdiğimiz ürünler arasında 310240900011 - kalsiyum amonyum nitrat (CAN) azot miktarı > % 28, 310319000000 – diğerleri sayılabilir.

Ayrıca 2020 yılında ihracatı yüksek miktarlarda yapıp da 2021 Ekim ayında ihracatı yapılmayan ya da düşük oranda yapılan ürünler arasında ise 310530000000 - diamonyum hidrojenortofosfat (diamonyum fosfat), 310510002900 - magnezyum sülfat-potasyum sülfat-diğerleri, 310430009000 - potasyum sülfat – K2O oranı > % 52, 310311000000 - ağırlık itibariyle %35 veya daha fazla difosfor pentaoksit içerenler, 310510003900 - kalsiyum siyanamid azot oranı >%25, 10kg'lık ambalajlarda/tablet şeklinde, 310240900019 - amonyum nitratın diğer anorganik maddelerle karışımı azot > %28 yer almaktadır.

Tablo 4: GTİP Numarasına Göre Gübre Mal Grubu Ekim 2020- 2021 İhracat Karşılaştırması (\$)

Gtip – Gtip Adı	Ekim’20(\$)	Ekim’21(\$)	%Değişim
Toplam:	26.815.196,90	107.609.147,64	301,30
310520900000 - Azot.Fosfor Ve Potasyum.Gübreler-Kuru Anhidrit Üründen Azot Oranı=<%10	1.581.152,92	36.613.767,55	2.215,64
310240100011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı =< % 28	6.410.610,80	32.051.580,57	399,98
310560000000 - Potaslı Süper Fosfatlar	47.493,91	10.790.916,12	22.620,63
310520100000 - Kuru Madde Üzerinden Nitrogen Oranı Ağırlıkça %10u Geçenler	1.292.754,17	8.150.125,20	530,45
281410000000 - Saf Amonyak	1.007.949,85	7.548.962,51	648,94
310230900000 - Amonyum Nitrat - Diğer	329.145,45	4.193.207,20	1.173,97
310559000011 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı =>%10	1.687.950,92	1.525.672,45	-9,61
310590200000 - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden, İçindeki Azot Miktarı Ağırlık İtibariyle % 10'u Geçenler	110.551,12	1.110.802,96	904,79
310510009011 - Sıvı Gübreler 10kg'ı Geçmeyen Ambalajda Olan	586.392,62	1.066.830,19	81,93
310510009019 - Diğer Gübreler	438.774,91	763.166,47	73,93
310590800000 - Diğerleri	609.768,92	653.751,78	7,21
310430001000 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı =< % 52	216.911,43	647.941,34	198,71
310490009000 - Potaslı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	628.355,73	525.422,86	-16,38
310100001000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Kimyasal İşlem Görmüş Olanlar	161.399,33	428.304,62	165,37
310540000011 - Amonyum Dihidrojenortofosfat (Monoamonyum Fosfat)	112.969,24	326.388,75	188,92
310559000019 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı < %10	248.101,60	285.113,28	14,92
310100009000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Diğer	125.222,15	186.101,21	48,62
310210100000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak >%45	53.833,06	152.282,86	182,88

GÜBRE MAL GRUBU EKİM 2021 RAPORU

310260000000 - Kalsiyum Nitrat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları Ve Karışımları	179.899,00	143.683,53	-20,13
310510001100 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı=<%52.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	2.436,46	110.160,00	4.421,31
310240900011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı > % 28		85.000,00	
310319000000 - Diğerleri		53.326,60	
310221000000 - Amonyum Sülfat	235.882,51	51.089,07	-78,34
310210900000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak =<%45	138.300,84	47.232,50	-65,85
310540000012 - Monoamonyum Fosfat.Diamonyum Fosfatın Karışımları	12.842,50	33.264,00	159,01
310510001900 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı>%52. 10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	2.664,00	13.190,00	395,12
310240100019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot =<%28	15.336,02	12.768,00	-16,75
310250000000 - Sodyum Nitrat	7.936,71	12.537,15	57,96
310390000000 - Fosfatlı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	8.662,82	8.223,16	-5,08
310490001900 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2O Oranı > % 30	1.384,23	5.872,00	324,21
310490001100 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2O Oranı =< 30%	14.181,10	5.613,68	-60,41
310420100000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2O Oranı < %40		3.809,15	
310290009000 - Azotlu Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	29.724,60	2.896,84	-90,25
310420900000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2O Oranı > %62		144,04	
310530000000 - Diamonyum Hidrojenortofosfat(Diamonyum Fosfat)	10.405.504,12		-100,00
310510002900 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-Diğerleri	69.904,72		-100,00
310430009000 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı > % 52	15.738,72		-100,00
310311000000 - Ağırlık İtibariyle %35 Veya Daha Fazla Difosfor Pentaoksit İçerenler	15.393,31		-100,00
310510003900 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı >%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şek.	7.751,19		-100,00
310240900019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot > %28	1.584,00		-100,00
310280000000 - Üre. Amonyum Nitratın Sulu / Amonyaklı Çözeltiler İçindeki Karışımları	519,88		-100,00
310551000000 - Diğer Kimyasal Gübreler - Nitrat Ve Fosfat İçerenler	212,04		-100,00
310229000019 - Amonyum Sülfat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları. Karışımları - Diğer			
310230100000 - Amonyum Nitrat - Sulu Çözelti Halinde			
310290001000 - Kalsiyum Siyanamid- Ağırlık İtibariyle %25 Veya Da Ha Fazla Azot İçeren			
310420500000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.% 40 K2O Oranı =< %62			
310510002100 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-K2O Oranı=<%30. 10kg'lık Ambalajlarda			
310510003100 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı=<%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde			

3 Kaynak :TİM ihracat Veri Tabanı

6

Ülkelere göre Gübre Mal Grubu Ekim 2020 - 2021 ihracatını karşılaştırdığımızda; 2020 Ekim ayında 4,9 milyon \$ ile ilk sırada İtalya, sonrasında Irak (4,5 milyon \$) ve devamında KKTC (2 milyon \$) gelmektedir.

2021 Ekim ayı ihracatında ilk sırada ise %43 payla Gana (46 milyon \$) yer almakta, Bulgaristan' a (8,6 milyon \$) yapılan ihracat ise 2. sırada ve toplam ihracatın %8' ine karşılık gelmektedir.

Önceki yıla oranla belirgin şekilde ihracat artışı görünen ülkeler arasında Gana, Bulgaristan, Ukrayna, Brezilya yer alırken, 2020 Ekim ayında hiç ihracat yapmadığımız ancak 2021 Ekim ayında ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkeler arasında Mozambik, Romanya, Angola, Yunanistan bulunmaktadır. İhracatımızın büyük oranda düştüğü ülkeler arasında ise Suudi Arabistan, Cibuti, Kamerun, Birleşik Krallık sayılabilir.

GÜBRE MAL GRUBU EKİM 2021 RAPORU

Tablo 5: Ülkelere Göre Gübre Mal Grubu Ekim 2020- 2021 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)

Sıra	Ülke	Ekim'20(\$)	Ekim'21(\$)	%Değişim	Sıra	Ülke	Ekim'20(\$)	Ekim'21(\$)	%Değişim
1	Gana	1.632,00	46.125.162,85	2.826.196,74	43	Maldiv Adaları	15.253,00	37.284,25	144,44
2	Bulgaristan	642.066,95	8.567.207,36	1.234,32	44	Surinam		33.700,16	
3	Mozambik		7.950.000,00		45	Katar	66.394,00	29.320,00	-55,84
4	Mersin Sbt. Blg.	4.549.243,86	7.496.293,99	64,78	46	Afganistan	853.360,00	28.958,40	-96,61
5	Romanya		6.920.275,00		47	Kanada		27.244,00	
6	Brezilya	534.135,00	5.604.849,38	949,33	48	Fransa		26.843,85	
7	Ukrayna	886.304,24	4.148.575,00	368,08	49	Menemen SB	3.695,00	23.887,00	546,47
8	İtalya	4.887.174,55	4.139.646,29	-15,30	50	Slovenya		23.620,74	
9	İsrail	1.199.715,20	2.508.402,00	109,08	51	Libya	703.793,95	21.268,00	-96,98
10	KKTC	1.973.098,46	1.883.413,28	-4,55	52	Letonya		20.210,58	
11	Irak	4.493.856,48	1.246.271,04	-72,27	53	Pakistan	51.632,50	20.145,00	-60,98
12	Arnavutluk	66.565,31	1.039.183,59	1.461,15	54	İspanya		17.383,54	
13	İran (İslam Cum.)	591.609,16	997.492,69	68,61	55	Trinidad Ve Tobago		14.488,00	
14	Angola		867.383,18		56	Sırbistan		12.908,04	
15	Yunanistan		826.587,06		57	Slovakya		12.537,15	
16	Mısır	296.977,71	778.739,62	162,22	58	K.Makedonya	13.205,99	3.343,24	-74,68
17	Suriye	276.044,78	766.169,92	177,55	59	Kırgızistan		2.764,71	
18	B.A.E.	73.017,64	722.918,14	890,06	60	Hollanda		1.706,70	
19	Cezayir	309.469,19	676.844,72	118,71	61	Gine		918,37	
20	Tunus	176.144,33	510.706,17	189,94	62	Cad		718,50	
21	Azerbaycan-Nahçıvan	429.415,65	416.293,27	-3,06	63	Birleşik Devletler	5.750,00	586,00	-89,81
22	Lübnan	289.350,42	347.860,26	20,22	64	İst.Deri S.B.		370,03	
23	Sudan	63.593,99	333.300,00	424,11	65	Sierra Leone	162,20	340,01	109,62
24	Yemen	340,24	297.152,28	87.236,08	66	Suudi Arabistan	198.100,00		-100,00
25	Gürcistan	88.779,53	272.004,03	206,38	67	Cıbutı	178.885,00		-100,00
26	Türkmenistan	309.657,98	244.408,33	-21,07	68	Kamerun	26.297,38		-100,00
27	Mauritius		201.107,74		69	Birleşik Krallık	25.178,86		-100,00
28	Ürdün	212.943,48	155.177,09	-27,13	70	Myanmar (Burma)	24.550,00		-100,00
29	Şili		143.212,00		71	Venezuela	20.600,00		-100,00
30	Güney Kore C.	5.464,00	140.183,11	2.465,58	72	Ekvator	15.515,00		-100,00
31	Antalya Srbt.B.	6.326,12	111.460,25	1.661,91	73	Bosna-Hersek	13.647,95		-100,00
32	Özbekistan	119.995,10	109.421,60	-8,81	74	Nikaragua	13.246,00		-100,00
33	Fas	810.850,43	99.341,80	-87,75	75	Nijer	11.140,19		-100,00
34	Rusya Fed.		94.411,00		76	Gabon	7.024,00		-100,00
35	Çin Halk Cum.	78.565,00	93.397,80	18,88	77	Kongo	6.499,82		-100,00
36	Almanya	779.375,13	93.149,43	-88,05	78	Moldavya	3.200,00		-100,00
37	Kuveyt	181.747,51	72.817,95	-59,93	79	Fildişi Sahili	909,39		-100,00
38	Kosova		64.119,70		80	St.Helena Ve Bağlant	471,60		-100,00
39	Belçika	76.123,39	55.922,83	-26,54	81	Kazakistan	296,02		-100,00
40	Tayland	73.868,33	47.374,62	-35,87	82	Liberya	148,40		-100,00
41	Hindistan	44.780,00	41.115,00	-8,18	83	Ege Ser.Böl.	35,49		-100,00
42	Umman	27.974,00	39.250,00	40,31		Toplam	26.815.196,90	107.609.147,64	301,30

4 Kaynak :TİM ihracat Veri Tabanı

5.Gübre Mal Grubu İhracatı Ocak–Ekim 2020–2021 Karşılaştırması

G.T.I.P. numarasına göre Gübre Mal Grubu Ocak-Ekim 2020-2021 ihracatını karşılaştırdığımızda, 2020 yılı ihracatı 250,2 milyon \$ iken, 2021 yılında yapılan ihracat %92,68 oranda artarak 482 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Her iki yılda da ilk 3’de yer alan ürün gruplarından 310240 GTİP’ li kalsiyum amonyum nitrat (CAN) azot Miktarı =< % 28 ve 310530 GTİP’ li - diamonyum hidrojenortofosfat (diamonyum fosfat)’ in ortak olduğu görülmektedir.

310240 GTIP numarası üzerinden 2021 Ocak-Ekim döneminde yapılan ihracat toplam ihracatın %26’ ına karşılık gelmektedir. belirgin biçimde artış gösteren ürün grupları arasında 310520900000 - azot.fosfor ve potasyum, gübreler-kuru anhidrit üründen azot oranı=<%10, 310240100011 - kalsiyum amonyum nitrat (CAN) azot miktarı =< % 28, 281410000000 - saf amonyak yer almaktadır.

Bununla birlikte 2020 Ocak-Ekim döneminde ihracatı yüksek miktarlarda yapıp da 2021 Ocak-Ekim döneminde ihracatı yapılmayan ya da düşük oranda yapılan ürün bulunmamaktadır.

Tablo 6: GTİP Numarasına Göre Gübre Mal Gr. Ocak-Ekim 2020-2021 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)

GTİP-GTİP Adı	2020 (Ocak-Ekim)	2021 (Ocak-Ekim)	%Değişim
Toplam:	250.187.058,76	482.072.708,05	92,68
310240100011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı =< % 28	52.178.491,17	123.667.156,67	137,01
310530000000 - Diamonyum Hidrojenortofosfat(Diamonyum Fosfat)	51.307.891,10	72.346.727,70	41,01
310520900000 - Azot.Fosfor Ve Potasyum.Gübreler-Kuru Anhidrit Üründen Azot Oranı=<%10	13.654.006,65	56.108.875,89	310,93
281410000000 - Saf Amonyak	9.661.627,49	51.972.928,40	437,93
310559000011 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı =>%10	15.731.692,03	37.533.132,73	138,58
310520100000 - Kuru Madde Üzerinden Nitrogen Oranı Ağırlıkça %10u Geçenler	18.494.807,51	36.695.371,33	98,41
310230900000 - Amonyum Nitrat - Diğer	31.904.443,89	31.685.018,94	-0,69
310560000000 - Potaslı Süper Fosfatlar	5.759.319,78	11.631.518,05	101,96
310510009011 - Sıvı Gübreler 10kg'ı Geçmeyen Ambalajda Olan	6.466.587,10	8.468.560,19	30,96
310490009000 - Potaslı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	5.481.535,46	6.653.109,65	21,37
310210100000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak >%45	1.032.373,10	6.302.207,19	510,46
310590800000 - Diğerleri	4.335.788,07	6.225.439,62	43,58
310510009019 - Diğer Gübreler	4.876.658,98	5.628.735,19	15,42
310221000000 - Amonyum Sülfat	13.257.721,87	4.964.908,07	-62,55
310100001000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Kimyasal İşlem Görmüş Olanlar	2.074.779,21	3.283.930,56	58,28
310559000019 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı < %10	800.593,94	2.513.131,06	213,91
310100009000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Diğer	4.796.352,72	2.283.772,49	-52,39
310590200000 - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden, İçindeki Azot Miktarı Ağırlık İtibariyle % 10'u Geçenler	598.296,31	2.251.427,87	276,31
310420500000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.% 40 K2O Oranı =< %62	826.937,67	1.998.490,39	141,67
310430001000 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı =< % 52	1.297.683,20	1.933.834,22	49,02
310260000000 - Kalsiyum Nitrat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları Ve Karışımları	1.633.910,45	1.562.022,64	-4,40
310311000000 - Ağırlık İtibariyle %35 Veya Daha Fazla Difosfor Pentaoksit İçerenler	15.393,31	1.476.907,44	9.494,48
310210900000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak =<%45	1.068.401,56	1.120.116,42	4,84
310540000011 - Amonyum Dihidrojenortofosfat (Monoamonyum Fosfat)	894.880,91	1.074.348,21	20,05
310290009000 - Azotlu Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	818.193,29	759.229,40	-7,21
310490001100 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2O Oranı =< 30%	129.653,86	405.808,85	212,99
310540000012 - Monoamonyum Fosfat.Diamonyum Fosfatın Karışımları	57.112,48	236.533,95	314,15
310240100019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot =<%28	49.172,36	200.565,19	307,88
310510001100 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı=<%52.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	25.876,57	195.226,95	654,45
310290001000 - Kalsiyum Siyanamid- Ağırlık İtibariyle %25 Veya Da Ha Fazla Azot İçeren	4.951,69	139.249,48	2.712,16

GÜBRE MAL GRUBU EKİM 2021 RAPORU

310240900011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı > % 28		117.180,00	
310510001900 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı>%52. 10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	48.573,79	94.593,38	94,74
310319000000 - Diğerleri	29.900,00	92.653,73	209,88
310430009000 - Potasyum Sülfat - K2O Oranı > % 52	105.316,12	84.392,88	-19,87
310510003900 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı >%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şek.	53.622,81	67.460,93	25,81
310490001900 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2O Oranı > % 30	64.665,15	64.210,39	-0,70
310229000019 - Amonyum Sülfat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları. Karışımları - Diğer	54.064,74	61.339,60	13,46
310250000000 - Sodyum Nitrat	36.374,84	53.499,87	47,08
310390000000 - Fosfatlı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	39.636,82	35.571,90	-10,26
310280000000 - Üre. Amonyum Nitratın Sulu / Amonyaklı Çözeltiler İçindeki Karışımları	46.781,38	31.019,43	-33,69
310510002900 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-Diğerleri	335.693,47	25.231,45	-92,48
310420900000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2O Oranı > %62	56.747,13	13.646,15	-75,95
310551000000 - Diğer Kimyasal Gübreler - Nitrat Ve Fosfat İçerenler	17.662,78	4.228,72	-76,06
310420100000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2O Oranı < %40	6.632,05	3.871,50	-41,62
310230100000 - Amonyum Nitrat - Sulu Çözelti Halinde	52.828,20	2.140,00	-95,95
310510002100 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-K2O Oranı=<%30. 10kg'lık Ambalajlarda	720,00	1.994,68	177,04
310240900019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot > %28	2.705,75	1.382,40	-48,91
310510003100 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı=<%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde		6,30	

5 Kaynak :TİM ihracat Veri Tabanı

Ülkelere göre Gübre Mal Grubu Ocak-Ekim dönemi 2020-2021 yılları ihracatını karşılaştırdığımızda; 2020 yılında %9,5 pay ve 23,8 milyon \$ ile ilk sırada Irak yer alırken, sonrasında %8,3 pay ile Hindistan (20,6 milyon \$) ve akabinde %7,7 pay ile Ukrayna (19,2 milyon \$) gelmektedir.

2021 Ocak-Ekim dönemi itibariyle ise ilk sırada önceki yıla göre %282,83 artış ve %10 pay ile Romanya (48,6 milyon \$) yer almakta, Ukrayna'ya (47,4 milyon \$) yapılan ihracat ise 2. sırada yer almaktadır. 3. Sırada 46,5 milyon dolar ihracat ile Gana gelmektedir.

Önceki yıla oranla belirgin şekilde ihracat artışı görünen ülkeler arasında Gambiya, Birleşik Devletler, Angola, Ürdün, Mozambik yer alırken, hiç ihracat yapmadığımız ancak 2021 Ocak-Ekim döneminde ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkeler arasında Honduras, Güney Afrika Cumhuriyeti bulunmaktadır. Önceki yıl ihracat yapıp da bu yıl ihracat yapılmayan ülkeler arasında ise Cibuti, Peru, Myanmar (Burma) sayılabilir.

Tablo 7: Ülkelere Göre Gübre Mal Grubu Ocak-Ekim 2020 – 2021 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)

Sıra	Ülke	2020 (Ocak-Ekim)	2021 (Ocak-Ekim)	%Değişim	Sıra	Ülke	2020 (Ocak-Ekim)	2021 (Ocak-Ekim)	%Değişim
1	Romanya	12.705.578,45	48.640.823,27	282,83	64	Antalya Serbest Böl.	183.831,46	278.356,41	51,42
2	Ukrayna	19.228.244,43	47.360.078,73	146,30	65	Hırvatistan	1.166.865,99	222.295,93	-80,95
3	Gana	8.935.480,40	46.554.362,85	421,01	66	Kamerun	26.297,38	170.313,80	547,65
4	Birleşik Devletler	77.441,58	23.100.586,00	29.729,69	67	Meksika	2.884.991,68	151.547,82	-94,75
5	Kenya	4.604.875,47	20.840.657,70	352,58	68	Sri Lanka	141.949,70	140.300,20	-1,16
6	Mersin Sırbt.Blg.	18.076.291,63	20.554.421,49	13,71	69	Ekvator	36.382,32	134.171,02	268,78
7	İrlanda	11.592.054,25	20.384.732,38	75,85	70	Moldavya	94.246,09	129.222,77	37,11
8	Mozambik	1.718.395,00	20.195.614,34	1.075,26	71	Fildişi Sahili	20.059,27	122.468,78	510,53
9	İsrail	11.414.096,23	17.453.705,44	52,91	72	Dominik Cumhuriyeti	19.250,00	116.394,49	504,65
10	İtalya	18.047.107,07	16.480.173,05	-8,68	73	Bahreyn	100.356,86	107.824,00	7,44
11	Belçika	4.964.691,66	16.408.793,30	230,51	74	Afganistan	1.292.865,40	82.133,38	-93,65
12	Bulgaristan	2.974.436,00	15.049.211,09	405,95	75	Marshall Adaları		80.400,00	
13	Brezilya	4.748.275,45	11.899.414,72	150,60	76	Kırgızistan		76.341,16	

GÜBRE MAL GRUBU EKİM 2021 RAPORU

14	Ürdün	1.354.751,21	11.160.164,77	723,78	77	Maldiv Adaları	28.738,00	66.535,55	131,52
15	Irak	23.808.780,19	10.402.847,14	-56,31	78	Trinidad Ve Tobago	52.988,00	59.188,50	11,70
16	İspanya	7.368.387,79	8.145.796,96	10,55	79	Norveç	67.707,89	59.084,27	-12,74
17	Fransa	543.474,43	7.824.213,31	1.339,67	80	Tacikistan	27.828,98	53.902,52	93,69
18	Tanzanya(Birleş. Cum)	210.481,90	7.264.927,15	3.351,57	81	Surinam		52.300,16	
19	Venezuela	1.792.860,00	7.185.625,39	300,79	82	Kongo	34.238,41	49.895,57	45,73
20	Hindistan	20.686.648,33	7.123.916,18	-65,56	83	Suudi Arabistan	661.312,16	48.412,80	-92,68
21	Honduras		6.930.000,00		84	Litvanya	66.192,20	48.303,64	-27,03
22	Güney Afrika Cumhuriyeti		5.958.161,34		85	Kolombiya		47.810,00	
23	Birleşik Krallık	67.892,99	5.102.390,45	7.415,34	86	Slovenya	5.544,66	39.638,01	614,89
24	Azerbaycan-Nahcivan	4.717.389,74	5.051.866,17	7,09	87	Malezya	33.167,81	37.219,87	12,22
25	Suriye	2.306.569,10	5.005.700,51	117,02	88	Mali		36.576,27	
26	Tunus	1.358.031,43	4.537.589,09	234,13	89	Hollanda	13.441,35	33.035,90	145,78
27	Mısır	4.021.469,72	4.435.191,72	10,29	90	Letonya	36.739,68	32.734,03	-10,90
28	Kkct	5.966.092,01	4.323.003,42	-27,54	91	Senegal	86.359,77	31.469,40	-63,56
29	Menemen Deri Sr.Blg.	850.867,17	4.113.997,96	383,51	92	Tayvan	6.400,00	27.300,00	326,56
30	İran (İslam Cum.)	3.383.611,73	3.958.819,52	17,00	93	Kanada		27.244,00	
31	Gambiya	800,00	3.875.000,00	484.275,00	94	Nepal		25.863,20	
32	Arnavutluk	732.814,02	3.651.262,17	398,25	95	Estonya		25.543,50	
33	Lübnan	1.152.739,20	3.387.828,62	193,89	96	Kamboçya		23.746,00	
34	Türkmenistan	3.121.257,19	2.910.507,95	-6,75	97	Panama	13.750,00	18.000,00	30,91
35	Özbekistan	2.535.032,32	2.839.916,53	12,03	98	Somalı	131.963,95	17.941,00	-86,40
36	Rusya Fed.	1.526.440,87	2.551.058,85	67,12	99	Malta		13.203,17	
37	Cezayir	2.847.837,87	2.353.628,31	-17,35	100	Slovakya		12.537,15	
38	Gürcistan	1.784.223,88	2.335.547,25	30,90	101	Etiyopya	107.157,43	7.571,04	-92,93
39	Yunanistan	2.111.776,31	2.274.664,47	7,71	102	Bolivya	56,17	6.519,01	11.505,86
40	Angola	17.588,36	2.154.713,15	12.150,79	103	Singapur	16.127,39	6.442,31	-60,05
41	Fas	8.152.818,02	1.989.573,81	-75,60	104	Nikaragua	13.246,00	5.891,50	-55,52
42	Sırbistan	342.786,29	1.561.727,20	355,60	105	İst.Deri Serb.Bölge	980,93	4.907,66	400,31
43	Çin Halk Cum.	650.980,60	1.279.638,69	96,57	106	Gine	4.600,00	3.381,97	-26,48
44	Almanya	5.996.754,14	1.262.080,44	-78,95	107	Burkina Faso	970,00	2.180,00	124,74
45	Libya	5.758.903,71	1.033.748,51	-82,05	107	Ege Serbest Bölge	1.100,91	2.160,29	96,23
46	Pakistan	831.768,58	1.004.567,82	20,77	109	Uganda		1.173,25	
47	B.A.E.	222.319,04	932.280,16	319,34	110	Togo		1.090,00	
48	Vietnam	523.110,00	916.752,01	75,25	111	Cad		718,50	
49	Şili	395.341,46	886.138,95	124,15	112	Gabon	7.060,45	631,62	-91,05
50	Güney Kore	396.087,93	771.893,96	94,88	113	Bahamalar		563,95	
51	Katar	927.094,00	717.918,16	-22,56	114	Moritanya	400,00	516,07	29,02
52	Yemen	148.769,58	645.467,02	333,87	115	Sierra Leone	31.937,20	340,01	-98,94
53	Tayland	567.859,39	619.302,28	9,06	116	İsveç		174,87	
54	Kosova	84.033,11	592.871,35	605,52	117	Küba		86,93	
55	Sudan	333.746,04	431.004,81	29,14	118	Polonya	264,02	55,65	-78,92
56	Umman	226.068,80	421.786,80	86,57	119	Cibuti	500.235,00		-100,00
57	Kuzey Kore	216.728,33	396.565,64	82,98	120	Peru	31.230,00		-100,00
58	Kuveyt	672.229,92	392.145,88	-41,66	121	Myanmar (Burma)	24.550,00		-100,00
59	Kazakistan	615.347,38	381.351,80	-38,03	122	Nijer	11.165,96		-100,00
60	Mauritius	80.224,99	376.269,01	369,02	123	Nijerya	5.838,24		-100,00
61	Karadağ	1.034.875,59	325.307,99	-68,57	124	Bangladeş	2.615,30		-100,00
62	Benin	461.153,00	314.820,00	-31,73	125	St.Helena Ve Bağlant	471,60		-100,00
63	Bosna-Hersek	199.571,87	294.924,12	47,78	126	Liberya	226,00		-100,00
Toplam							250.187.058,76	482.072.708,05	92,68

6 Kaynak: TİM İhracat Veri Tabanı

6.Gübre Mal Grubunda Ekim 2021 Döneminde En Çok İhracat Yapılan İlk 5 Ülkenin İthalatında Türkiye'nin Payı

Gübre Mal Grubunda Ekim döneminde en çok ihracat yaptığımız ülkelerin başında Gana gelmektedir. Trade Map verilerine göre 6'lı GTİP bazında Gana'nın 2020 yılı ithalatına bakıldığında 143.349 milyon \$ ithalatı bulunmaktadır ancak Türkiye' den ithalat bilgisi bulunmamaktadır.

Gübre Mal Grubunda Ekim döneminde en çok ihracat yaptığımız diğer ülkeler için sırasıyla Bulgaristan'ın 2020 ithalatına bakıldığında 875.960 milyon \$ ithalatının %3 'ünün (27.423 milyon \$) Türkiye'den yaptığı görülmektedir.

Gana'nın 2020 yılı ithalatına bakıldığında 301.016 milyon \$ ithalatının %1,1'inin (3.470 milyon \$) Türkiye'den yaptığı görülmektedir.

Mozambik 2020 yılı ithalatına bakıldığında 70.924 milyon \$ ithalatının %1,77'sinin (1.256 milyon \$) Türkiye'den yaptığı görülmektedir.

Romanya'nın 2020 yılı ithalatına bakıldığında 560.536 milyon \$ ithalatının %2 'sinin (12.541 milyon \$) Türkiye'den yaptığı görülmektedir.

Brezilya'nın 2020 ithalatına bakıldığında yaklaşık 8 milyar \$ ithalatının %0,2 'inin (17.165 milyon \$) Türkiye'den yaptığı görülmektedir.

Tablo 8: Gübre Mal Grubunda Ekim 2021 Döneminde En Çok İhracat Yapılan İlk 5 Ülkenin İthalatında Türkiye'nin Payı

Ülkeler	2020 Yılında Dünya'dan İthalatı (1000 USD)	2020 Yılında Türkiye'den İthalatı (1000 USD)	Türkiye'nin Payı
1 Gana	143.349	-	-
2 Bulgaristan	301.016	3.470	%1,1
3 Mozambik	70.924	1.256	%1,77
4 Romanya	560.536	12.541	%2
5 Brezilya	8.106.998	17.165	%0,2

7 Kaynak: Trade Map (Gübre Mal Grubu 6'lı G.T.I.P'ler bazındadır)

KAYNAKÇA

TİM İhracat Veri Tabanı

Trade Map

İKMİB Verileri